

Tato námitka není důvodna, neboť nemůže býti pochybností, že nájemce vykonává právo pronajímatelovo. Že v daném případě obec právo rybolovu pronajímala a že nájemcům k výkonu práva toho byly politickým úřadem vydávány rybářské lístky jako nájemcům pro obec jako majitelku rybolovu, není vůbec na sporu. Poukaz na § 337 o. z. o., který mluví o bezelstnosti zmocněnců obce, padá zřejmě již tím, že zde na další právní kvalifikaci držby vůbec nesejde (čl. IX. cit. vyhl.).

Další námitku vadnosti řízení lze spatřovati v tom, že nedostatek rybářského lístku pro vodu v mlýnském náhoně na straně st-le nemá průvodní ceny, ježto k výkonu rybolovu v náhoně jako vodě soukromé není rybářského lístku vůbec třeba. Než právní názor, na němž námitka tato spočívá, je mylný, protože podle § 10 zák. č. 22 z r. 1885 ve znění zák. ze 7. května 1891 č. 30 z. z. čes. i k výkonu rybolovu ve vodě soukromé (nejde-li o rybníky a jiné rybne nádržky) je rybářského lístku zapotřebí.

Proto námitka stížnosti, že předchůdci stěžujícího si družstva ve vlastnictví Červeného mlýna a i družstvo samo od nepaměti právo rybolovu v mlýnské stoce vykonávali, a že vždy bránili komukoli ve výkonu práva toho, pokud chce uplatniti držbu práva toho pro družstvo, padá již tím, že majetníci mlýna dozaně nikdy rybářského lístku si nevyžádali.

Avšak i když tato námitka chápe se jako výtká, že držba obce K. byla majetníky mlýna rušena a tudíž popírána, jest uvážiti, že vykonávání práva popíráno ve smyslu cit. čl. IX. vyhlášky č. 34 z. z. čes. ex 1913 není již tehdy, je-li skutečnost výkonu prostě popírána nebo vynesou-li se formální námitky, nýbrž, ježto jde o faktický stav, musí popírání výkonu býti také faktické, tedy musí záležeti v činech, které výkonu takovému brání nebo jej zamezují. Naproti tomu podle obsahu spisů, nehledě k zmíněnému pouhému tvrzení, nebylo v řízení nikdy uplatněno, že a v jaké konkrétní formě byla držba obce K. na prospěch majetníků mlýna rušena, a tudíž po rozumu cit. čl. IX. popírána. Je tedy tato námitka i v tomto pojetí bezdůvodna.

Z těchto úvah nemohl nss shledati, že by úsudek žal. úřadu, ke kterému v otázce nepopírané držby rybolovu dospěl, byl v některém směru podle § 6 zák. o ss závadný.

Č. 11.442.

V o d n í p r á v o: Rozhodovati spor o členské příspěvky pro Vodní družstvo pro úpravu vodotoků..... v povodí Zhořelecké Nisy v Liberci přísluší rozhodčímu soudu podle § 23 stanov družstva, nikoliv úřadům vodoprávním.

(Nález ze dne 26. září 1934 č. 18.167.)

P r e j u d i k a t u r a: Boh. A 1605/22, 2364/23, 2478, 2479/23.

V ě c: Firma Elektrisches Ueberlandswerk, spol. s r. o. v L. proti zemskému úřadu v Praze o příspěvky vodnímu družstvu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím potvrdil žal. úřad rozhodnutí okr. úřadu v Liberci, kterým tento pro svou věcnou nepříslušnost odmítl rozhodnouti o námitkách, podaných stěžující si firmou proti výměrům Vodního družstva pro úpravu vodotoků a zřízení údolních přehrad v povodí Zhořecké Nisy v Liberci, jimiž byly jí předepsány členské příspěvky za elektrárnu v R. za léta 1928 a 1929 s odůvodněním, že jde o spor vzniklý z poměru družstevního, k jehož rozhodnutí jest podle § 23 stanov tohoto družstva, vydaných min. nař. z 25. října 1917 č. 415 ř. z., povolán výlučně statutární rozhodčí soud.

Stížnost, domáhající se zrušení tohoto rozhodnutí pro nezákonnost, případně vadnost řízení, neshledal nss důvodnou z těchto úvah:

Především nutno konstatovati, že předmětem sporu není otázka členství stěžující si firmy ve svazku jmenovaného vodního družstva, nýbrž toliko otázka příslušnosti vodních úřadů k rozhodování o členském příspěvku, který byl za účelem úhrady potřeb družstva st-lce družstvem předepsán z toho důvodu, že st-lka svou elektrárnou v R. náleží ke svazku družstevnímu. Své členství v družstvu s nemovitostí právě uvedenou st-lka nepopírá a nikdy nepopírala a je tedy její členský poměr k družstvu mimo spor.

Judikátním obsahem nař. rozhodnutí jest toliko výrok, že vodní úřady nejsou kompetentní, aby rozhodovaly ve sporu vzniklém mezi jmenovaným vodním družstvem a jeho členem o zaplacení předepsaného mu členského příspěvku. Jen tento výrok může tedy býti předmětem revise nss-u. Všechny námitky, jimiž stížnost dovozuje věcnou nesprávnost předepsaných příspěvků, dlužno odmítnouti jako nepřipustné, ježto nepostihují obsahu nař. rozhodnutí, které vyslovilo jen nepříslušnost vodoprávních úřadů, kdežto otázku příspěvkové povinnosti vůbec neřešilo. Nss mohl proto zkoumati jediné, zda žal. úřad v nař. rozhodnutí vyslovil právem nepříslušnost úřadů vodoprávních.

Podle čl. 7 org. zák. č. 125/1927 Sb. ovšem přísluší politickým úřadům nalézati právo v oboru práva veřejného, ale jen potud, pokud to není nebo nebude vzneseno na jiné úřady nebo soudy. Takovouto zvláštní normu, kterou bylo vzneseno rozhodování o povinnosti člena Vodního družstva pro úpravu vodotoků a zřízení údolních přehrad v povodí Zhořecké Nisy v Liberci, zaplatiti družstvu členské příspěvky, předepsané mu jeho výborem, na jiný úřad než politický, shledal žal. úřad v § 23 stanov družstva, vydaných nař. min. orby v dohodě s min. vnitra a fin. z 25. října 1917 č. 415 ř. z. na základě zák. z 24. července 1917 č. 307 ř. z. Platnost této normy stížnost nepopírá a nss již opětne uznal, že kompetenční předpis § 23 cit. min. nař., o nějž se nař. rozhodnutí opírá, je platnou právní normou, kterou se doplňuje ustanovení § 75 vod. zák. (Srov. Boh. A 1605/22 a 2364/23 a také Boh. A 2478 a 2479/23.) Zmíněný předpis § 23 min. nař. č. 415/1917 ř. z. ustanovuje, že rozepře vznikající ze společenského poměru mají býti urovnávány pětičlenným rozhodčím soudem, sestaveným podle §§ 24 a 25, proti jehož rozhodnutí jest jakýkoli opravný prostředek nepřipustný (§ 26). Pokud sahá příslušnost tohoto rozhodčího soudu, jsou tedy dotčené spory z rozhodování úřadů vodoprávních vyňaty. Tímto speciálním kompetenčním

předpisem byly tedy spory vzniklé z družstevního poměru vodního družstva, zřízeného min. nař. č. 415/1917 ř. z., přikázány do působnosti zvláštního orgánu a vyloučeny tak z kompetence politických úřadů vodoprávních, jimž by jinak podle čl. 7 org. zák. a § 75 vod. zák. náleželo, aby o nich nalézaly právo.

Jde tedy již jen o to, zda možno pokládati spor o placení členských příspěvků, jež předepsalo vodní družstvo svému členu podle §§ 6 a 17 družstevních stanov, odkázaný žal. úřadem na uvedený rozhodčí soud, za rozepři vzniklou z družstevního poměru, náležející ve smyslu § 23 stanov k jeho příslušnosti. Stížnost to popírá a snaží se z ustanovení §§ 24 a 25 stanov dovoditi, že rozhodčí soud není kompetentní rozhodovati v případech, kde stranou jest družstvo nebo družstevní výbor, nýbrž že jest povolán k rozhodování jen ve sporech členů družstva mezi sebou.

S tímto restriktivním výkladem, jaký dává stížnost kompetenční normě obsažené v § 23 stanov, souhlasiti však nelze, ježto pro něj nelze nalézt opory ani v tomto, ani v žádném jiném předpisu stanov. V § 23 praví se zcela všeobecně, že rozepře vznikající z družstevního poměru urovnávají se rozhodčím soudem. Objektivním předpokladem příslušnosti rozhodčího soudu jest tedy toliko, aby šlo o rozepři z družstevního poměru. Po stránce subjektivní, t. j. kdo může vystupovati před rozhodčím soudem jako strana, stanovy nemají žádného předpisu. Že pak úhrada potřeb družstva členskými příspěvky, jejichž výpočet a předpis náleží podle §§ 6 a 17 stanov do oboru působnosti výboru vodního družstva, jest vnitřní záležitostí družstva, tedy poměrem družstevním, stížnost nepopírá, a se zřetelem na povahu věci není ani možno o tom pochybovati. Je-li tomu tak, pak plyne z toho také logický důsledek, že spor člena družstva o správnost výpočtu a předpis členských příspěvků na úhradu potřeb družstva jest rozepři z poměru družstevního, neboť vystupuje v něm člen družstva v poměru k družstvu. Právním základem takového sporu jest tedy členství v družstvu, o něž výpočet a předpis příspěvků se opírá. Jde proto o rozepři z poměru družstevního. (Stejně Boh. A 1605/22.)

Podle § 24 stanov volí si každá ze stran dva rozhodčí z členů družstva, kteří pak společně zvolí si pátého rozhodčího ze členů družstevního výboru jako předsedu (§ 25). Z těchto předpisů o organizaci rozhodčího soudu jest zřejmo, že rozhodčí soud není žádným orgánem družstva, jež jsou ostatně v § 8 stanov taxativně vypočteny, nýbrž že jest orgánem od vlastních orgánů družstevních odlišným a samostatným, v němž zaručeno jest oběma stranám stejnoměrně, aby svobodnou volbou ustanovily si stejný počet jeho členů. — Že tato volba jest omezena na členy družstva, lze snadno vysvětliti tím, že podle intencí zákonodárcových mají býti rozhodčími osoby do poměrů družstevních zasvěcené, ježto jde o vnitřní záležitosti družstva. Rozhodčí soud nerozhoduje o vlastní věci, nýbrž o věci stran, které se ho dovolaly, a není možno nahlédnouti, proč by nemohlo býti před ním žalovanou stranou družstvo, když přece úkolem rozhodčího soudu jest, aby urovnával rozepře vznikající z družstevního poměru, t. j. nejen z poměru mezi členy, nýbrž i z poměru, ve kterém jest člen družstva k družstvu. Není proto možno

vylučovati příslušnost rozhodčího soudu ve sporech, v nichž vystupuje člen proti družstvu, a které budou asi spory nejčastějšími. Jest proto bezdůvodna námitka stížnosti, že ve vlastních věcech družstva rozhodčí soud jest po zákonu nepřislušný. Kdyby byl zákonodárce zamýšlel omeziti příslušnost rozhodčího soudu jen na spory členů družstva mezi sebou, jak stížnost tvrdí, byl by takovýto úmysl v § 23 zajisté nějak vyjádřil. Ježto se tak nestalo, svědčí to právě o nesprávnosti stanoviska stížnosti.

Ježto podle těchto úvah šlo o rozepři z poměru družstevního, jehož existence nebyla však na sporu, a ježto předmětem rozepře byly toliko členské příspěvky, přísluší řešení takové rozepře pak podle § 23 stanov rozhodčímu soudu a vymyká se tedy z příslušnosti úřadů správních. Žal. úřad proto právem odmítl rozhodovati věcně o námitkách vznesených stěžující si firmou proti předepsaným jí členským příspěvkům.

Že by rozhodčí soud nebyl kompetentním rozhodovati v daném případě vzhledem ke zvláštnímu poměru stěžující si firmy jako člena družstva, nepodléhajícího daním uvedeným v § 6 odst. II stanov, stížnost ne- tvrdí a po této stránce žádné přesně formulované námitky nemá.

Č. 11.443.

Vodní právo: Ustanovení stanov vodního družstva o tom, že vodní družstvo je oprávněno užívatí určitého melioračního zařízení, nemůže nahraditi vodoprávní konsens, jehož ono užívání vyžaduje.

(Nález ze dne 26. září 1934 č. 18.168.)

V ě c: František P. a spol. v S. (adv. Dr. Oldř. Koblížek z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze (odb. r. Dr. Lad. Strnad) o přestupek vodního zákona.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Podáním z 8. července 1930 stěžovalo si vodní družstvo v S. u okr. úřadu v Čes. Brodě, že st-lé zřídili si bez jakéhokoliv povolení zařízení, jimiž odebírají vodu z hlavního melioračního odpadu Vodního družstva pro P. a okolí, a znemožňují tím členům Vodního družstva pro závlahu pozemků v S. užívání uděleného mu vodního oprávnění, takže tito nemohou své pozemky včas zavlažovati vodou v konsentovaném množství, čímž trpí značnou škodu, a žádalo, aby st-lům bylo nařízeno odstraniti ona zařízení podle § 72 vod. zák.; při tom si družstvo vyhradilo uplatňovati nárok na náhradu vzniklé škody.

Výměrem okr. úřadu v Českém Brodě ze ... byli st-lé uznáni vinnými přestupkem §§ 71 a 72 vod. zák., jehož se dopustili tím, že k závlaze svých pozemků v S. bez vodoprávního povolení strojními čerpadly odbírali vodu v horní trati hlavního melioračního odpadu Vodního družstva pro P. a okolí, z něhož odběr vody přísluší Vodnímu družstvu pro závlahu pozemků v S. a Ing. V. T. podle vodoprávních povolení, udělených jim výměry osp-é, resp. okr. úřadu v Čes. Brodě z 2. února 1925 a z 31. ledna 1931. St-lé byli odsouzeni každý k pokutě 100 Kč a uznáni povinnými, aby svémocně postavená zařízení na svůj náklad do 14 dnů odklidili, jakož i jmenovanému vodnímu družstvu a Ing. V. T. nahradili